

اجرایی برنامه کشوری

کنترل، پیشگیری و درمان دیابت

در مرکز پزشکی، آموزشی و درمانی شهید مدرس

دیابت

دیابت از نوع بیماریهای متابولیکی بوده که مشخصه آن افزایش گلوکز خون (هایپر گلیسمی) می باشد و علت بروز آن نقصان کامل یا نسبی در کارکرد هورمون تنظیم کننده قند خون (انسولین) می باشد. این بیماری یک مشکل بزرگ جامعه بشری است که بیش از ۱۰۰ میلیون نفر در سطح جهان مبتلا به آن هستند امروزه ۴ گروه بیماری غیر واگیر، شامل بیماریهای قلبی - عروقی، سرطان ها، بیماری های مزمن تنفسی و دیابت مهم ترین تهدید کننده های حیات انسان محسوب شده و عوارض و ناتوانی ناشی از آن ها بارسنگینی به خانواده ها، جوامع و دولت ها تحمیل می کند. (علوی نیا و همکاران، ۱۳۹۱، ۱۷)

دیابت به انواع متنوعی تقسیم می شود اما سه شکل اصلی و شایع آن عبارتند از:

دیابت نوع ۱: در برگیرنده ۱۰ الی ۱۵ درصد از کل بیماران دیابتی است، به طور عمده در کودکان و نوجوانان رخ می دهد

، برای جلوگیری از بروز عوارض بیماری تزریق دائمی هورمون انسولین ضروری می باشد.

دیابت نوع ۲: در برگیرنده ۹۰ درصد از بیماران دیابتی است اغلب بالای ۴۰ سال شروع شده و غیر وابسته به انسولین می باشد این نوع دیابت از شایع ترین نوع دیابت می باشد ناشی از نقص در عملکرد انسولین بر روی بافت های محیطی است که در نتیجه منجر به کاهش جذب گلوکز خون توسط سلول های ماهیچه ای می شود (جبارپور، ۱۳۸۰، ۵۸)

دیابت بارداری: یکی از عوارض شایع بارداری است این بیماری شیوعی برابر با ۴/۵٪ در زمان باردار دارد. عدم تشخیص و درمان دیابت حاملگی موجب افزایش عوارض مادری و جنین می گردد.

از آن جا که به طور فیزیولوژیک قند ناشتای خانم های باردار یا بیشتر از حد طبیعی است، کشف این بیماری اهمیت بسیار زیادی دارد. علیرضا دلاوی و همکار آن ۱۳۸۳، ۲۱

علائم و عوارض: افزایش حجم و دفعات ادرار، تشنگی، ضعف و خستگی، گرسنگی و ولع خوردن، تاری دید، خارش پوست تاخیر در ترمیم زخم ها.

عوارض مزمن بیماری قند شامل سه دسته می باشد

عوارض رگ های بزرگ: به صورت عروق کرونر قلب بیماری عروق مغز و ابتلای رگ های محیطی

عوارض رگ های بسیار کوچک: شامل نوروپاتی و رتینوپاتی دیابتی که شایع ترین و عمده ترین عوارض دیررس بیماری قند می باشد.

عوارض مربوط به اعصاب:

دیابت بیشتر به صورت منونوروپاتی یک یا چند تنه ی عصبی، پلی نوروپاتی متقاری محیطی، نوروپاتی دیابتی اعصاب خودکار و آمیوتروپی دیابتی بروز می کند. مسئله دیابت موضوع گسترده ای است و علاوه بر عوارض احشایی به نظر کارشناسان توانبخشی وجود بیماران در برگیرنده معلولیت، اجتماعی، روانی، حرفه ای و بالاخره کیفیت زندگی بیماران نیز است.

کنترل دیابت و اقدام های پیشگیری کننده از ابتلا به دیابت در

جهان: اصلاح شیوه های زندگی، رژیم غذایی مناسب، افزایش فعالیت فیزیکی، کاهش منطقی وزن در کاهش ابتلا به دیابت موثر می باشد. پیشگیری ثانویه:

شامل جستجوی زود هنگام و به موقع (غربالگری) پیشگیری و درمان (بیماریابی) می باشد. که موجب ارتقای کیفیت زندگی شده و در کاهش هزینه ها اثر بخش است و موارد بستری در بیمارستان می کاهشد. درمان فشارخون و چربی خون بالا به

R i s k ارزیابی عوامل خطر و انجام

Stratification بیماریهای

قلبی عروقی

ارزیابی وضعیت عملکردی بیمار

بررسی سایکوسوشیال و انجام مشاوره روانشناسی

بررسی از جهت وضعیت تغذیه‌ای و مشاوره تغذیه و رژیم

درمانی

ارزیابی کف پا و فشارهای وارد بر آن با استفاده از دستگاه

FOOT SCAN

مشاوره ارتوپدی فنی در مورد نیاز به ارتز و پروتز، کفش و کفی

طبی

استفاده از بیوفیدبک برای توانبخشی در مبتلایان به بی اختیاری

استفاده از دستگاه ضربان ساز متقابل خارجی E E C P

فیزیوتراپی

منابع: ۱- کریمی درمنی، حمید رضا، توانبخشی گروه های خاص، نشر

گستره چاپ اول ۱۳۸۲

۲- دلاوری علیرضا و همکاران، برنامه کشوری پیشگیری و کنترل

دیابت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مرکز نشر صدا، ۱۳۸۳

تهران

۳- دلاوری و همکاران، برنامه کشوری پیشگیری و کنترل دیابت نوع

۲ انتشارات سپید برگ چاپ اول، تهران، ۱۳۹۱

تهیه و تنظیم: منیر سید صالحی، شهره سادات میرباقری

واحد همکاری اجتماعی معاونت درمان

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی شهید بهشتی

جراحی قلب بزرگسال ، جراحی قلب اطفال ، پیوند ، جراحی

عمومی ، بخش داخلی ، کت قلب ، بخش نفرولوژی ، ارولوژی

مرکز جامع طب فیزیکی و توانبخشی بیماران دیابتی و قلبی -

عروقی

تعدادی از واحد های دیابت ارجاع دهنده بیمار دیابتی

به مرکزی شهید مدرس

نام واحد	ادرس	شماره تماس
مرکز شهرزیا	شهرزیا بلوک ۱۱	۴۴۳۱۱۸۸۸
مرکز شهید غفاری (اکبا)	اکباتان فاز ۲ مجتمع تجاری گلها	۴۴۶۶۷۶۶۶ - ۴۴۶۶۷۵۵۹
مرکز کن	کن منبع آب خ شهید ادهمی	۴۴۳۰۹۲۵۷
مرکز سعادت آباد	سعادت آباد -خ. کجویی- روبروی زندان اوین- جنب فروشگاه زندان	۲۲۱۱۵۷۵۰
مرکز المپیک (منطقه ۲۲)	خ استاد یوم دهکده المپیک	۴۴۷۵۹۰۰۰
مرکز شهید مدرس	بزرگراه شهید چمران خ مدیریت خ سعادت آباد	۲۲۰۷۴۰۸۷-۹۷

مرکز جامع طب فیزیکی و توانبخشی شهید مدرس با

قابلیت ارائه خدمات :

اندازه کنترل قند خون قادر به کاستن از خطر ظهور و پیشرفت

عوارض دیابت است (همه انواع دیابت).

اقدام هایی جهت کاهش مصرف دخانیات نیز به کنترل دیابت

کمک می کند چرا که افزایش بروز فشارخون و بیماریهای قلبی

در بیماران دیابتی که سیگار می کشند.

مرکز پزشکی آموزشی و درمانی شهید مدرس

این مرکز از سال ۱۳۸۹ به عنوان مرکز دیابت به بیماران دیابتی

ارائه خدمت نمود .

خدمات تخصصی قابل ارائه در مرکز : کلیه خدمات

بیماران قلبی ، امکانات اندازه گیری هموگلوبین گلیکوزیله

مانند H g A 1 C ، اندازه گیری آلبومین ادرار ۲۴ ساعته ، تست

ورزش ، نفروپاتی ، دیالیز ، اسکن تالیوم .

پارا کلینیکهای موجود در بیمارستان شهید مدرس:

رادیولوژی ، سونوگرافی ، فیزیوتراپی ، آزمایشگاه ، تست ورزش ،

آندوسکوپیی ، سی تی اسکن ، اکوکاردیوگرافی ، توانبخشی

بخشهای بستری بیمارستان شهید مدرس

